

Mevrouw en Mijnheer de Burgemeester
via de Provinciegouverneurs, de Hoge Ambtenaar
van de Brusselse Agglomeratie en de Minister-
President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
die de bevoegdheden van de Brusselse Agglomeratie
uitoefent

Omzendbrief betreffende het dronesbeleid tijdens grote evenementen in open lucht

Mevrouw de Burgemeester,
Mijnheer de Burgemeester,

Deze omzendbrief heeft als doel de regels en de richtlijnen te verduidelijken op het gebied van drones tijdens grote evenementen in open lucht. Dit doet geen afbreuk aan andere richtlijnen die betrekking hebben op grote evenementen of aan de wetgeving betreffende de drones.

1. Wettelijk kader

Ter herinnering, wat betreft de omkadering van evenementen, zijn de bevoegdheden van de gemeentelijke overheden gebaseerd op diverse wettelijke teksten, waaronder :

- KB 16/02/2006 betreffende de nood- en interventieplannen
- Nieuwe Gemeentewet (de artikelen 133 tot en met 135)

De multidisciplinaire vragenlijst "Grote evenementen" maakt het de lokale autoriteiten mogelijk om alle noodzakelijke informatie met betrekking tot het evenement te verzamelen. Link naar de website van het Crisiscentrum (<https://crisiscentrum.be/nl/inhoud/multidisciplinaire-vragenlijst-voor-organisatoren-van-evenementen>).

2. Wetgeving met betrekking tot drones

Het KB 10/04/2016 met betrekking tot het gebruik van op afstand bestuurde luchtvaartuigen in het Belgisch luchtruim (hierna "KB Drones" genoemd) definieert het kader waarin drones kunnen worden gebruikt, alsook de technische voorwaarden, de toelatingsprocedures, het bewijs van bevoegdheid als bestuurder,...

In het kader van dit onderwerp (een vlucht boven een grote groep personen in open lucht), is het belangrijk te vermelden dat, wat betreft het gebruik van drones, het Directoraat-Generaal Luchtvaart van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer (hierna het DGLV genoemd) bevoegd is voor het afleveren van de voorafgaande toelating 'Klasse 1a' (aanvraag voor toelating tot exploitatie op basis van een risicoanalyse door de exploitant...).

3. Rol van de organisatoren

3.1. Gebruik van drones door de organisator

Voor bijeenkomsten in open lucht, hebben de gemeentelijke autoriteiten de mogelijkheid om preventieve en regulerende maatregelen te nemen (de verplichting om voorafgaandelijk aan het evenement een vergunning van de burgemeester te bekomen) die bindend zijn voor de organisator, of om afspraken te maken met deze laatste, zolang de principes van proportionaliteit, gelijkheid en behoorlijk bestuur worden gerespecteerd.

Derhalve wordt de gemeentelijke autoriteiten aangeraden om via dergelijke maatregelen en afspraken de volgende verplichtingen op te leggen aan de organisator:

- De organisator pleegt voorafgaandelijk en vroegtijdig overleg met de gemeentelijke autoriteiten om duidelijke afspraken te maken, onder meer door alle noodzakelijke informatie te bezorgen via de multidisciplinaire vragenlijst. Dit doet uiteraard geen afbreuk aan de normale verplichtingen van de organisator betreffende het nemen van maatregelen en het meedelen van informatie in het kader van de organisatie van een evenement.
- Indien de organisator een voorafgaande vergunning dient te bekomen, dient hij het dossier voor de aanvraag zo vroeg mogelijk in bij de lokale autoriteiten, zelfs voorafgaandelijk aan het indienen van de aanvraag tot toelating voor een klasse 1a vluchttuitvoering bij het DGLV (die ten laatste tien dagen voor de eerste vluchttuitvoering moet worden ingediend). Deze vroegtijdige aanvraag laat de lokale autoriteiten toe om hun risicoanalyse voor te bereiden en het gebruik van de drones hierbij te integreren. De organisator integreert het gebruik van drones in de voorbereiding van de risicoanalyse, en past zijn interne maatregelen in overeenstemming daarmee aan.
- Om de overheden te helpen bij hun beoordeling van het gebruik van drones, beschrijft de organisator alle elementen die vereist zijn voor de risico- en operationele analyse door de gemeentelijke overheden nauwkeurig: de zones van het evenement waar de drones gebruikt zullen worden, de exacte locatie van de bestuurder, de periodes van gebruik, de getroffen veiligheidsmaatregelen, ... Zo kan men opteren voor de fysieke afbakening van een voor het publiek verboden perimeter tijdens het gebruik van drones, de omkadering van deze zones door stewards, enz...

Er wordt in herinnering gebracht dat zonder toelating tot exploitatie van het DGLV, ieder gebruik van drones door de organisator in open lucht verboden is.

De vraag tot de instelling van een gereserveerde of een tijdelijke gescheiden civiele luchtruimte kan bij het DGLV worden ingediend volgens de procedures voorzien door de Omzendbrief GDF-11 van 13 augustus 2010 (zie paragraaf 4.2). Men moet evenwel rekening houden met de zeer restrictieve voorwaarden bij de evaluatie van een dergelijk verzoek.

3.2 Gebruik van externe drones

De organisator dient duidelijk aan te kondigen dat ieder privé/recreatief gebruik van drones verboden is.

Wanneer het algemeen politiereglement dit voorschrijft, moet de organisator duidelijk bekend maken dat alle klasse 1a exploitatievergunningen voor dronevluchten in de zone en de periode van het evenement verplicht aan de burgemeester gemeld dienen te worden.

De organisator staat in voor het toezicht op de terreinen van het evenement en in het bijzonder op de punten waar een dronepiloot zich zou kunnen opstellen.

In functie van de plaats en de risicoanalyse, kunnen beschermingsmaatregelen zoals netten of tralies geplaatst worden.

In geval van een verdachte handeling, een incident of een bedreiging, zal de organisator de politiediensten onmiddellijk op de hoogte brengen.

4. Rol van de politiediensten

De taken van de politiediensten inzake drones worden bepaald in de operationele fiche 'Drones als risico en bedreiging' van de geïntegreerde politie.

5. Aanbevelingen voor de burgemeesters

De burgemeesters worden verzocht om binnen hun veiligheidscel het aspect 'Gebruik van drones tijdens evenementen in open lucht' te bespreken.

De beschikbare multidisciplinaire vragenlijst voor de aanvraag van evenementen bevat ook het gebruik van drones. De volgende informatie moet worden meegedeeld : het aantal drones, de gevraagde toelatingen,...

Het gebruik van drones tijdens evenementen is onderhevig aan een risicoanalyse, en men dient de nodige maatregelen te nemen met het oog op het beperken van risico's.

Voorbeelden van mogelijke maatregelen:

- Een perimeter bepalen binnen dewelke het gebruik is toegelaten;
- Een omkadering door stewards voorzien;
- Trachten de risico's bij het vliegen over verkeerswegen zoveel mogelijk te beperken (risico op afleiding van de bestuurders, impact op het verkeer, ...);
- ...

De gemeentelijke overheden dienen er bij het nemen van beslissingen rekening mee te houden dat ze, in het licht van het KB 'Drones', ondergeschikt is aan het DGLV, de bevoegde instantie voor het afleveren van klasse 1a exploitatievergunningen voor drones. Deze dienst onderzoekt de voorwaarden van de exploitatie met betrekking tot het "safety"-aspect.

De gemeentelijke autoriteiten kunnen dronevluchten op het grondgebied van hun gemeente, waarvoor door het DGLV een klasse 1a exploitatievergunning is afgeleverd, bijgevolg niet op een algemene of systematische manier verbieden, noch voor evenementen, noch voor andere activiteiten (bv. beeldopnames). Ze kunnen ook geen bijkomende technische voorwaarden opleggen aan de drones.

Tevens kan de gemeenteraad – door een aanvulling op het algemeen gemeentelijk politiereglement of door een politieverordening – de voorafgaandelijke melding aan de burgemeester verplichten van ieder niet-privé gebruik van drones (in de zin van het KB Drones) op het grondgebied van de gemeente.

Bovendien is de burgemeester op basis van zijn bevoegdheden inzake veiligheid en/of leefmilieu¹ gemachtigd om tijdelijke beperkende of verbodsmaatregelen te nemen, rekening houdende met de concrete veiligheidsomstandigheden op het moment van de beslissing. Dit impliceert dat de maatregelen in kwestie gerechtvaardigd moeten zijn door objectieve elementen en dat ze het proportionaliteitsbeginsel dienen te respecteren. Het gebruik van drones zal opgenomen worden in de politiebesluiten, genomen door de burgemeester.

Deze beslissing van beperking en/of verbod is in principe van toepassing op alle drones, ongeacht of die toebehoren aan de organisatie, de media of nog anderen zijn. De drones van de politie en deze van de Civiele Bescherming maken niet het voorwerp uit van het verbod gezien hun statuut van staatsvlucht.

De burgemeester kan in sommige gevallen evenwel beslissen om het gebruik van drones voor te behouden aan die van de organisator, op voorwaarde dat deze beslissing wordt genomen om de openbare orde, rust en veiligheid te verzekeren. Deze beslissing moet proportioneel zijn en moet grondig worden gemotiveerd. Deze

¹ Art. 133 t.e.m. 135 Nieuwe Gemeentewet.

motivatie moet gebaseerd zijn op concrete en objectieve omstandigheden, die kunnen verantwoorden dat er een onderscheid in behandeling is tussen de drones van de organisatie, en alle andere drones.

Wat betreft het gebruik van drones in overdekte plaatsen, is het DGLV niet bevoegd. De gemeentelijke overheden kunnen het gebruik van drones tijdens publieke evenementen in besloten en overdekte plaatsen aldus reglementeren.

Tot slot zal deze omzendbrief het voorwerp uitmaken van een evaluatie tussen alle stakeholders in functie van verdere ontwikkelingen in de regelgeving en het beleid.

Hoogachtend,

Jan JAMBON
Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken

